

Van de volgende collecties werd gebruik gemaakt:

Literatuurmuseum, Den Haag:

brieven en briefkaarten van De Haan aan Van Deyssel, Greshoff, Kloos, De Koo, Proost, Robbers, Wiessing;

brieven van Kloos aan De Haan;

brieven van Aletrino aan Robbers, en van Coenen aan Wiessing;

de briefwisselingen tussen Wiessing en Adama van Scheltema, en tussen Israëls en Kloos;

het prospectus voor De Haans Verzamelde Gedichten;

de overdruk uit De Gids 1901 voor Van Eeden.

Frederik van Eeden-archief, Bijzondere Collecties Universiteit van Amsterdam:

brieven van Borel, De Haan, Van Hall en Meyster aan Van Eeden;

de postboeken met de registratie van de correspondentie van Van Eeden.

Albert Verwey-archief, Bijzondere Collecties Universiteit van Amsterdam:

brieven van De Haan en Robbers aan Verwey;

de aankondigingskaart van het huwelijk van De Haan en Van Maarseveen.

Archief Jacob Israël de Haan, Bibl. Ros., Bijzondere Collecties Universiteit van Amsterdam.

De Haan-collectie Louis Putman, Bijzondere Collecties Universiteit van Amsterdam:

de brief van De Haan aan Ligtenberg (kopie);

de briefkaart van Eekhoud aan De Haan (kopie).

L. van Deyssel-archief, voorheen bij H.G.M. Prick, Maastricht, nu in het Literatuurmuseum, Den Haag:

brieven van De Haan en Kloos aan Van Deyssel;

de brief van De Haan aan het bestuur van de Vereeniging van Letterkundigen;

de brief van Van Eeden aan De Haan uit 1905.

P. Endt-archief, particulier bezit:

de brief van De Haan aan Endt.

Universiteitsbibliotheek Rijksuniversiteit Leiden:

de correspondentie van De Haan met Saalborn;

inloopboeken van De Gids.

SDAP-archief, Internationaal instituut voor sociale geschiedenis, Amsterdam:

notulen van het Partijbestuur (inv.nr 15);

Van Kuijkhof aan het PB (inv.nr 110);

agenda's van Roukema (ingekomen stukken: inv.nr 490; uitgegane stukken: inv.nr 493);

Van Kuijkhof aan De Haan (inv.nr 498);

het rapport Zaak-Jacob de Haan (inv.nr 2706).

Archief SDAP-federatie Amsterdam, IISG, Amsterdam:

Roukema aan De Haan en aan Het Volk (inv.nr 14);

ledenlijst (inv.nr 16);

brieven van De Haan aan Roukema (inv.nr 549);
notulen van Amsterdam V (inv.nrs 652 en 653).

Franc van der Goes-archief, IISG, Amsterdam:
brieven van De Haan en Aletrino aan Van der Goes;
agenda's e.d. betreffende zijn gevangenschap;
de circulaire voor Verwey's hoogleraarschap.

Amsterdamsch ondersteunings-comité algemeene staking April 1903, IISG, Amsterdam:
De Haans brief aan dit comité.

Algemene bond van onderwijzend personeel, IISG, Amsterdam:
notulen van de afdeling Amsterdam van de Bond van Ned. Onderwijzers.

Pieter Lodewijk Tak-archief, IISG, Amsterdam:
brieven van Van Cleef, Frets en De Haan aan Tak en stukken van de Commissie van Arbitrage
(inv.nrs 18 en 62).

Henri P.L. Wiessing-archief, IISG, Amsterdam:
brieven van Coenen en Warendorf aan Wiessing.

Jan de Koo-archief, IISG, Amsterdam:
brieven van Pijzel en Wiessing aan De Koo;
briefwisseling tussen Warendorf en De Koo.

De Nieuwe Gids-archief, Koninklijke Bibliotheek, Den Haag:
brieven van Aletrino aan (mevrouw) Kloos;
correspondenties tussen De Haan en Kloos, en tussen Israëls en Kloos;
kladboeken van Kloos.

Familiearchief Haspels; huidige verblijfplaats onbekend; voorheen: G. Viets, Utrecht:
brieven van De Haan aan Haspels.

Archief P.J.M. Aalberse, Katholiek Documentatie Centrum, Radboud Universiteit Nijmegen:
brieven van Aalberse en Vliegen aan De Haan; De Haan aan Aalberse.

Rijksarchief in de provincie Noord-Holland, Haarlem:
archief van de Rijkskweekschool Haarlem;
archief van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam;
huwelijksakte met bijlagen van De Haan en Van Maarseveen.

Gemeentearchief Haarlem:
bevolkingsregister.

Gemeentearchief Zaanstad:
onderwijsgegevens Zaandam en Krommenie.
Streekarchivariaat Tiel-Buren-Culemborg:
onderwijsgegevens Culemborg.

Stadsarchief Amsterdam:
onderwijsgegevens Amsterdam;
woningboeken met gegevens over de bewoners van de huisadressen van De Haan en Van
Maarseveen;
archief Stedelijk Gymnasium (Barlaeus);
archief Leesmuseum;
het Artisarchief;
archief van GGD voor de inkomsten van Aletrino en Van Maarseveen;
archief Burgemeester en Wethouders, met de extracten uit het boek der besluiten.

Universiteitsmuseum Universiteit van Amsterdam:
De Haans universitaire vorderingen.

Archief en museum van het Vlaamse cultuurleven, Antwerpen:
brieven van De Haan aan Eekhoud en Ressler;
brief van Ressler aan Baekelmans;
correspondenties van en met Boogaerd;
drukproeven, overdrukken en presentexemplaren van werk van De Haan voor Eekhoud.

Archives et musée de la littérature, Brussel:
Eekhouts 'Journal inédit'.

Literatuurlijst

Akker, W.J.van den en G.J. Dorleijn. 'Gij moet maar ijverig doorwerken'. De jonge dichter M. Nijhoff en de tijdschriften. In: *Literatuur* 3 (1986) p. 211/22

Aletrino, A. *Hermaphrodisie en uranisme*. Amsterdam 1908

Aletrino, A. *Is celstraf nog langer geoorloofd en gewenscht?* Amsterdam 1906

Aletrino, A. *Zuster Bertha*. Met een nawoord van Kees Joosse. Den Haag 1982

Asselbergs, W.J.M.A. *Het tijdperk der vernieuwing van de Noordnederlandse letterkunde = Geschiedenis van de letterkunde der Nederlanden*. Negende deel. Den Bosch enz. 1951

Berg, W.van den. '...maar eerst sedert ik den moed heb mij aan niets te binden in mijn schrijven, kan ik aan U schrijven'. In: *Literatuur* 8 (1991) 6 (november-december), p. 362/3

[Bink, Sander. 'De artist leeft, en is nu een groot teekenkunstenaar'. In: *Rode haring* 5 (febr. 2022)]

Bloch, Iwan. *Das Sexualleben unserer Zeit in seinen Beziehungen zur modernen Kultur*. Berlin 1907; 7. bis 9. Auflage. Berlin 1909; 10. bis 12. Auflage. Berlin 1919

Bloem, J.C. *Brieven aan P.N. van Eyck*. Uitgegeven, ingeleid en van aantekeningen voorzien door G.J. Dorleijn, A.L. Sötemann en H.T.M. van Vliet. I: 1910-1916. Den Haag 1980

Bloem, J.C. *De brieven van J.C. Bloem aan Aart van der Leeuw*. Uitgegeven, ingeleid en van aantekeningen voorzien door A. Kets-Vree. Den Haag 1979

Bloem, J.C. *Herinneringen aan 'De Beweging'*. In: idem. *Het onzegbare geheim*. Amsterdam 1995 p. 756/8

Bloem, J.C. In Memoriam Albert Verwey. In: idem. Idem p. 55/60

B[lokzijl, Max]. Een abel spel van Gloriant. In: *Algemeen Handelsblad* 30 december 1903

Blokzijl, M. *Toneelkroniek*. 'Een abel spel van Gloriant'. In: *De Nieuwe Arbeid* 2 (1904) 5 (mei) p. 231/7

B[orel], H[enri]. Indische omtrekken. In: Weekblad voor Indië 30 augustus 1908 p. 394/6

Borel, Henri. Jacob Israël de Haan . In: Het Vaderland 2 juli 1924

Borel, Henri. Kwan Yin. Een boek van de goden en de hel. Amsterdam 1897

Borel, Henri. Opstellen. Tweede bundel. Z.pl. 1906

Bornhaupt, Leo. Ervaringen en beschouwingen van een Russischen arts in den tijd van het Bolsjewisme. In: De opbouw 2 (1919/20) p. 858/76 en 925/43

Borrie, Gilles W.B. Pieter Lodewijk Tak (1848-1907). Journalist en politicus. Amsterdam, tweede druk, 2006

Braak, M.ter. Een naturalist. In: idem. Verzameld werk. VI. Amsterdam 1950 p. 216/22

Brasz, Ineke. De kille van Kuilenburg. Joods leven in Culemborg. Culemborg 1984

Bruggen, Carry van. Prometheus. Rotterdam 1919, 2 dln

Bruggen, Carry van. Vijf brieven aan Frans Coenen. Uitgegeven, ingeleid en van aantekeningen voorzien door J.M.J. Sicking. Den Haag 1970

Bruijn, Cor. Wijd was mijn land. Mijn jeugd aan de Zaan (1883-1899). Nijkerk 1961

Bückmann, L. (onder pseudoniem: ***). Terugblik. In: Ons Tijdschrift 9 (1904) p 318/23

Bückmann, L. (onder pseudoniem: ***). Terugblik. In: Ons Tijdschrift 10 (1905) p. 423/32

Ceton, J.C. Vrije school of verplichte staatschool. In: De Nieuwe Tijd 7 (1902) p. 37/51 en 109/21

Claes, Paul. Sonnetten van José-Maria de Heredia. Vertaald en toegelicht door --. In: De Revisor 11 (1984) 5 (oktober) p. 35/8

Coenen, Frans. Pathologieën. In: De Amsterdammer 28 februari 1909

Coenraads, Ed. Over 'Pathologieën'. In: Levensrecht 4 (1908) p. 487/96

Couperus, Louis. De correspondentie. Bezorgd door H.T.M. van Vliet. Amsterdam 2013

D'Oliveira, E. Herman Robbers. In: idem. De jongere generatie. Amsterdam [1914] p. 108/31

Daum, P.A. H. van Brakel, Ing. B.O.W. Amsterdam 1976

Delvigne, Rob en Leo Ross. Besliste volzinnen. Commentaar op Jacob Israël de Haan en het editeerprobleem. In: idem. Een uitmuntend letterkundig kunstenaar. Assen 2002 p. 52/80

Delvigne, Rob en Leo Ross. Brieven aan dominee Haspels. In idem. Idem. Assen 2002 p. 81/97

Delvigne, Rob en Leo Ross. Brieven aan een boef. Jacob Israël de Haan schrijft Frank van der Goes. In: De Gids 149 (1986) 6 (sept.) p. 419/32

Delvigne, Rob en Leo Ross. Een correspondentie van Jacob Israël de Haan. In: Spektator 7 (1977/8) 9-10 (juli-augustus 1978) p. 595/8

Delvigne, Rob en Leo Ross. Dichter bij Eekhoud. In: Gay 2003 (2002) p. 119/28

Delvigne, Rob. Gefnuikte bewondering. De Haan en Kloos; Kloos en De Haan. In: Literatuur 7 (1990) 6 (november-december) p. 352/60

Delvigne, Rob en Leo Ross. 'Graaf Leo is dom'. Moeilijkheden rondom Jacob Israël de Haan vóór *Pijpelijntjes*. In: De achtervolging voortgezet. Amsterdam 1989 p. 62/70

Delvigne, Rob en Leo Ross. 'Ik ben toch zoo innig blij dat u mijn vriend bent'. De brieven van Jacob Israël de Haan aan Georges Eekhoud. In: De Revisor 9 (1982) 3 (juni) p. 61/71

Delvigne, Rob. In een Engelse gevangenis. Jacob Israël de Haan en de kring rond Oscar Wilde. In: De Parelduiker 2011/2 p. 17/27

Delvigne, Rob en Leo Ross. Jacob Israël de Haan. Pijpelijntjes. In: idem. Een uitmuntend letterkundig kunstenaar. Assen 2002 p. 12/20

Delvigne, Rob en Leo Ross. Jacob Israël de Haan als bakkeling. In: Het oog in 't zeil 3 (1985/6) 6 (aug. 1986) p. 13/6

Delvigne, Rob en Leo Ross. Jacob Israël de Haan als dichter van Napels. In: idem. Een uitmuntend letterkundig kunstenaar. Assen 2002 p. 112/22

Delvigne, Rob en Leo Ross. Jacob Israël de Haan als onderwijzer. In: Literatuur 3 (1986) 3 (mei/juni) p. 152/60

Delvigne, Rob en Leo Ross. Mythologieën rondom Jacob Israël de Haan. In: idem. Een uitmuntend letterkundig kunstenaar. Assen 2002 p. 5/11

Delvigne, Rob en Leo Ross. Ondergangen. In: idem. Idem. Assen 2002 p. 21/36

Delvigne, Rob en Leo Ross. De onoverkomelijke kloof. De correspondentie tussen Jacob Israël de Haan en Herman Robbers. In: Het oog in 't zeil 5 (1988) 6 (augustus) p. 26/38

Delvigne, Rob. Het ontslag van Kees van Bruggen bij Het Volk. In: Teruggedaan. Eenenvijftig bijdragen voor Harry G.M. Prick. Den Haag 1988 p. 88/93

Delvigne, Rob en Leo Ross. Het Russisch engagement. In: idem. Een uitmuntend letterkundig kunstenaar. Assen 2002 p. 98/111

Delvigne, Rob. De toekomst van de homoseksualiteit anno 1900. In: Optima nr 11 = 4 (1986) 2 (zomer) p. 266/9

Delvigne, Rob en Leo Ross. Een zeldzaam bondgenoot. De brieven van De Haan aan De Koo. In: Bzzlletin 120 (november 1984) p. 11/9

Deyszel, Lodewijk van. De briefwisseling tussen Lodewijk van Deyszel en Albert Verwey. III: april 1898-januari 1905. Met een woord vooraf en voorzien van aantekeningen, bezorgd door Harry G.M. Prick. Den Haag 1986

Deyszel, Lodewijk van. De briefwisseling tussen Lodewijk van Deyszel en Arnold Ising Jr. 1883-1904. Uitgegeven, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Harry G.M. Prick. Den Haag 1968, 2 dln

Deyszel, Lodewijk van. Gedenkschriften. Voor de eerste maal volledig naar het handschrift uitgegeven, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Harry G.M. Prick. Zwolle 1962, 2 dln

Deyszel, Lodewijk van. Het tijdschrift Onze Eeuw. In: idem. Verzamelde opstellen. Zevende bundel. Amsterdam 1904 p. 101/2

Deyszel, Lodewijk van. Zedelijkheids-causerietje. In: idem. Verzamelde opstellen. Eerste bundel. Tweede druk. Amsterdam 1899 p. 172/8

Dienstweigeraars. Over dienstweigering en verzet tegen het militarisme vanaf de eeuwwisseling tot nu. Amsterdam 1984

Doorn, Willem van. Dichter en spreektaal. In: Levende talen 1943 p. 12/26

Driessen, Hans. Jacob Israël de Haan en de Russische politieke gevangenen. In: Rusland in Nederlandse ogen. Amsterdam 1986 p. 132/151

Eeden, Frederik van. Bloemlezing uit Van Eeden's werken. Amsterdam 1899

Eeden, Frederik van. De briefwisseling tussen Frederik van Eeden en Lodewijk van Deyszel. Bezorgd en toegelicht door H.W. van Tricht en Harry G.M. Prick. Tweede, herziene druk. Den Haag 1981

Eeden, Frederik van. Bij den dood van Jacob Israël de Haan. In: De Maasbode 12 juli 1924

Eeden, Frederik van. Dagboek 1878-1923. Voor het Frederik van Eeden-Genootschap uitgegeven en toegelicht door H.W. van Tricht. Met een register door Hans van Eeden. Deel I/1878-1900; deel II/1901-1910; deel IV/1919-1923. Culemborg 1971

Eeden, Frederik van. Dromenboek. Naar de handschriften uitgegeven en ingeleid door Dick Schlüter met medewerking van Reiny Jobse. Amsterdam 1979

Eeden, Frederik van. Johannes Viator. Amsterdam 1892

Eeden, Frederik van. Vae victis! In: idem. Studies. Vijfde reeks. Amsterdam 1908 p. 5/52

Eekhoud, Georges. Eine schlimme Begegnung. In: Der Eigene, T. VI (1906) p. 23/47

Eekhoud, Georges. Haan, Jacob de, Pijpelijntjes. In: Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen 7 (1905) p. 907/8

Elout, C.K. Het werk van Frederik van Eeden. In: Woord en beeld 1900 p 317/24

Enquête over de behandeling van politieke misdadigers in Nederlandsche gevangnissen. In: De jonge gids 1 (1897/98) p. 681/726 en 2 (1898/99) p. 1/35, 108 en 224/37

Eyck, P.N.van. Jacob Israël de Haan. Onvoltooide studie. In: idem. Verzameld werk. IV. Amsterdam 1961 p. 611/42

Fontijn, Jan en Diny Schouten. Carry van Bruggen (1881-1932). Amsterdam 1978

Fontijn, Jan en Gideon Lodders. Frans Coenen. Amsterdam 1981

Fontijn, Jan. Leven in extase. Opstellen over mystiek en muziek, literatuur en decadentie rond 1900. Amsterdam 1983

Fontijn, Jan. Onrust. Het leven van Jacob Israël de Haan 1881-1924. Amsterdam-Antwerpen 2015

Fontijn, Jan. Trots verbrijzeld. Het leven van Frederik van Eeden vanaf 1901. Amsterdam 1996

Fontijn, Jan. Tweespalt. Het leven van Frederik van Eeden tot 1901. Amsterdam 1990

Goedegebuure, Jaap. Decadentie en literatuur. Amsterdam 1987

Goes, F.van der. Socialistische esthetiek. In: idem. Verzamelde opstellen. Eerste bundel. Amsterdam 1898 p. 35/51

Grobbe, H.D. Sociale conflicten en sociale organisaties in de Twentse textielindustrie (1800-1912) I. In: Textielhistorische bijdragen nr 12 (1971) p. 36/78

Groot, Aart de. Uit de brieven van George Frans Haspels (1864-1916). In: Jaarboek voor de geschiedenis van het Nederlands protestantisme na 1800 1 (1993) p. 34-60

Gutteling, Alex. Jacques Perk. 1 November 1881-1906. In: De Amsterdammer 4 november 1906

Haan, Jacob Israël de. Besliste volzinnen. Amsterdam 1954

Haan, Jacob Israël de. Brieven aan een jongen. Een kleine correspondentie van Jacob Israël de Haan. Uitgegeven en ingeleid door Arnold Saalborn. Amsterdam 1957

Haan, Jacob Israël de. Ik ben een jongen te Zaandam geweest. Een bloemlezing samengesteld en ingeleid door Gerrit Komrij. Amsterdam 1982

Haan, Jacob Israël de. In proza, fragmenten. Amsterdam 1994

Haan, Jacob Israël de. In Russische gevangnissen. Amsterdam [1913]

Haan, Jacob Israël de. In Russische gevangnissen. Met een woord vooraf van Wim J. Simons. Tweede druk. Amsterdam 1986

Haan, Jacob Israël de. Jacob Israël de Haan, correspondent in Palestina 1919-1924. Samengesteld en ingeleid door Ludy Giebels. Amsterdam 1981

Haan, Jacob Israël de. Het Joodsche lied. Amsterdam 5676 (1915)

Haan, Jacob de. Kanalje. Deventer [1904]

Haan, Jacob de. Kanalje en Opstandige Liedjes. Amsterdam 1977

Haan, Jacob Israël de. Libertijnsche liederen. Amsterdam 1914

Haan, Jacob Israël de. Lieder. Amsterdam 1917

Haan, Jacob Israël de. Nerveuze vertellingen. Ingeleid door Rob Delvigne en Leo Ross. Amsterdam 1983

Haan, Jacob Israël de. Een nieuw Carthago. Den Haag 1919

Haan, Jacob Israël de. Ondergangen. Met een nawoord van Rob Delvigne en Leo Ross. Amsterdam 1984

Haan, Jacob Israël de. Open brief aan P.L. Tak. Amsterdam 1905

Haan, Jacob Israël de. Open brief aan P.L. Tak. De geschiedenis van de Pijpelijntjes-affaire door Rob Delvigne en Leo Ross. Amsterdam 1982

Haan, Jacob Israël de. Pathologieën. De ondergangen van Johan van Vere de With. Rotterdam 1908

Haan, Jacob Israël de. Pathologieën. De ondergangen van Johan van Vere de With. Met een voorrede van Georges Eekhoud en een nawoord door Wim J. Simons. Den Haag 1975

Haan, Jacob Israël de. Professor Meester G.A. van Hamel. In: De Beweging april 1917 p. 271/5

Haan, Jacob de. Pijpelijntjes. Amsterdam 1904

Haan, Jacob de. Pijpelijntjes. (Het leven van Cor Koning en Felix Deelman). 2e druk. Amsterdam 1904

Haan, Jacob Israël de. *Pijpelijntjes*. Ingeleid en toegelicht door Rob Delvigne en Leo Ross. Amsterdam 1982

Haan, Jacob Israël de. *Verzamelde gedichten*. Amsterdam 1952, 2 dln

Haan, Mies de. *De kinderen van de gazzan*. Amsterdam 1966

Hanssen, Léon. *De schepping van een aards paradijs. Piet Mondriaan 1919-1933*. Amsterdam 2015

Harden, Maximilian. *Köpfe. Eine Auswahl*. Berlin 1930

Harmsen, G. *Blauwe en rode jeugd. Ontstaan, ontwikkeling en teruggang van de Nederlandse jeugdbeweging tussen 1853 en 1940*. Assen 1961

Harrebomeé, P.J. *Spreekwoordenboek der Nederlandsche taal*. Amsterdam 1980 [reprint van de editie Utrecht 1853-1870, 3 dln]

Hartog, Henri. *Sjofelen. Lodewijk van Deysel schreef de voorrede voor dit boek*. Rotterdam 1904

H[aspels], G.F. *Jacob de Haan. 'Pijpelijntjes'*. In: *Onze Eeuw* 4 (1904), IV, p. 329/30

Hazeu, Wim. *Gerrit Achterberg. Een biografie*. Amsterdam 1988

Hazeu, Wim. *Het literair pseudoniemen boek*. Z.pl. 1987

Herman Gorter Documentatie 1864-1897. Samengesteld door Enno Endt. Tweede, zeer vermeerderde druk. Amsterdam 1986

Herzberg, Abel J. *Over Jacob Israël de Haan*. In: idem. *De man in de spiegel. Opstellen, toespraken en kritieken 1940-1979*. Amsterdam 1980 p. 223/8

Heijbroek, J.F. en A.A.M. Vis. *Verlaine in Nederland. Het bezoek van 1892 in woord en beeld*. Amsterdam 1985

H[eijermans], L. *Het derde geslacht*. In: *De nieuwe tijd* 9 (1904) p. 774/9

Hirschfeld, Magnus. *Die Homosexualität des Mannes und des Weibes*. Berlin 1914

Hirschfeld, Magnus. *Oorzaken en wezen van het uranisme*. Amsterdam 1904

Hulzen, G. van. *Het ontstaan van onze Vereeniging. Kiemen en oorzaken*. In: *Mededeelingen nr 81* (februari 1930)

Hurlebusch, Rose-Maria. *Zur Methodik der Vorbereitung historisch-kritischer Ausgaben*. In: *Texte und Varianten. Probleme ihrer Edition und Interpretation*. Herausgegeben von Gunter Martens und Hans Zeller, München 1971 p. 401/12

Huygens, G.W. *Herman Robbers*. In: *Nieuwe Rotterdamse Courant* 31 augustus 1968

Ihlfeldt, Karl. *Over uranisme*. Amsterdam 1905

Jans, Rudolf. *Tolstoj in Nederland*. Bussum 1952

Janse de Jonge, Han. *'Slaat mij dan maar dood!'. De Papendrechtse strafzaak*. In: *Recht en kritiek* 8 (1982) p. 61/81

Joosse, Kees. *Arnold Aletrino. Pessimist met perspectief*. Amsterdam-Brussel 1986

K.D. Ds. F.C. Meijster 18 juni 1881-12 oktober 1959. In: *Jaarboek ten dienste van de gereformeerde kerken in Nederland* 1960 p. 514/5

Kalff, G.(jr.). *Frederik van Eeden. Psychologie van den Tachtiger*. Groningen-Den Haag 1927

Karsten, Sjoerd. *Op het breukvlak van opvoeding en politiek. Een studie naar socialistische volksonderwijzers rond de eeuwwisseling*. Amsterdam 1986

Knuvelder, G. *Handboek tot de geschiedenis der Nederlandse letterkunde. IV. Vijfde, geheel herziene druk*. Den Bosch 1976

Kossmann, E.H. *De lage landen, 1780-1940. Anderhalve eeuw Nederland en België*. Amsterdam-Brussel 1976

Lezing van den Heer Jacob Israël de Haan over 'Dichtkunst en het zeggen van verzen'. In: *Minerva*, 12 december 1913

Linden van Snelrewaard-Boudewijns, N. van der. *Jantje in Modderstad*. Middelburg 1903

Literair klimaat 1970-1985, Het. Onder redactie van Tom van Deel, Nicolaas Matsier, Cyrille Offermans. Amsterdam 1986

Lucien, Mirande. Eekhoud le rauque. Villeneuve 1999

Mahler, Eduard. Handbuch der jüdischen Chronologie. Leipzig 1916

Manchester, W. The arms of Krupp 1587-1968. London 1969

Mathijsen, Marita. De brieven van De Schoolmeester. Documentair-kritische uitgave. Amsterdam 1987. 1: Brieven en documenten, 2: Toelichtingen, 3: Verantwoording

Mededelingen Frederik van Eeden-genootschap nr X: Willem Kloos (september 1946)

Mededelingen Frederik van Eeden-genootschap nr XI: Albert Verwey (juni 1948)

Meijer, J. Het levensverhaal van een vergetene. Willem Anthony Paap 1856-1923. Zeventiger onder de Tachtigers. Amsterdam 1959

Meijer, Jaap. De zoon van een gazzen. Het leven van Jacob Israël de Haan, 1881-1924. Amsterdam 1967

Meyer, J.J. Kunst en zedelijkheid. Baarn 1912

Moulaert, Jan. De vervloekte staat. Anarchisme in Frankrijk, Nederland en België 1890-1914. Berchem 1981

Multatuli. Over vryen arbeid in Nederlands Indië. In: idem. Volledige werken II. Amsterdam 1973 p. 181/298

Naeff, Top. Zo was het ongeveer. Contouren van een schrijfstersleven. Met een nawoord en aantekeningen van Gé Vaartjes. Utrecht 1988

Noordman, Jan. Om de kwaliteit van het nageslacht. Eugenetica in Nederland 1900-1950. Nijmegen 1989

N[ouhuys], W.G.v[an]. Jacob Israël de Haan. Pathologieën. In: Groot Nederland 7 (1909), I, p. 374/80

Nijhoff, M. Jacob Israël de Haan. In: idem. Verzameld werk. II. Amsterdam 1961 p. 187/91

Olink, Hans. Dronken van het leven, A. den Doolaard. Amsterdam etc. 2011

Paap, W.A. Vincent Haman. Met een inleiding van Menno ter Braak. Vijfde druk. Amsterdam 1966 [Peeters, Joop]. Beresteyn: van landhuis via H.B.S., Seminarie tot klooster en opvangcentrum. In: Mooi Voorschoten september 1984 p. 65/6

Perron, E.du. De man van Lebak. In: idem. Verzameld werk. IV. Amsterdam 1956, p. 5/449

Pesch, A.J. van. Levensbericht van F.J. Hopman. In: Handelingen en levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leiden 1931/32 p. 177/92

Plas, Michel van der. Vader en moeder. Jeugdherinneringen van: Bertus Aafjes [e.a.]. Baarn 1987

Poeze, Harry A. In het land van de overheerser I: Indonesiërs in Nederland 1600-1950. Tweede druk. Dordrecht-Cinnaminson 1986

Prätorius, Numa. Georges Eekhoud. Ein Vorwort. In: Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen 2 (1900) p. 268/77

Prätorius, Numa. Der Prozess von Georges Eekhoud wegen seines Romanes *Escal Vigor*. In: Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen 3 (1901) p. 520/5

Prick, Harry G.M. De Adriaantjes. Een onderzoek naar wording en achtergronden van Van Deysse's Kind-leven. Amsterdam 1977

Prick, Harry G.M. Kanttekeningen bij een proefschrift. In: Of? april 1994 p. 7/9 en oktober 1994 p. 12/6.

Prick, Harry G.M. Een vreemdeling op de wegen. Het leven van Lodewijk van Deysse vanaf 1890, Amsterdam 2003

Proost, Karel Frederik. Frans Coenen. Een beeld van zijn leven en werk. Arnhem 1958

Putman, Louis. Meindert Boogaardt Jun. Begin en einde van een uitgever. In: Uitgelezen boeken 1 (1981/2) 2 (januari 1982) p. 3/14

R[abauw], S. Boeken en tijdschriften. In: Ontwaking 5 (1905) 3 (maart) p. 114/5

Ranitz-Cohen, A.de. Isaac Bennie Cohen (1867-1954). In: Acht Groningse juristen en hun

Genootschap. Groningen 1986 p. 147/74
Ritschl, Giza. Nieuwe verzen. Amsterdam 1904
Ritschl, Giza. Verzen. Amsterdam 1901
Ritter, P.H. (jr). Joannes Reddingius. In: Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse letterkunde te Leiden 1947/9 p. 121/9
Robbers, Herman. Een brief van Herman Robbers. In: Den gulden winckel 15 oktober 1907
Robbers, Herman. De Nederlandsche litteratuur na 1880. Amsterdam 1922; tweede, herziene druk. Amsterdam 1925
Robbers, Herman. De Nederlandsche roman 1906-1909. In: De boekzaal 3 (1909) p. 298/307
Römer, L.S.A.M.von. Ongekend leed. Amsterdam 1904
Rogier, Jan. De geschiedschrijver des rijks en andere socialisten. Nijmegen 1979
Romein, Jan. Op het breukvlak van twee eeuwen. (Tweede druk). Amsterdam 1976
Ross, Leo. Jacob Israël de Haan als decadent romanticus. In: idem. Inbraak uitval. Verzamelde opstellen. Assen 2001 p. 137/46
Ross, Leo. Op hoop van zegen. Scenario voor een t.v.-stuk. In: Staalkaart. Opstellen over letterkunde. Amsterdam 1984 p. 122/9
Rümke, H.C. Over Frederik van Eeden's Van de koele meren des doods. Een essay. (Tweede druk). Haarlem 1972
Rüter, A.J.C. De spoorwegstakingen van 1903. Een spiegel der arbeidersbeweging in Nederland. Leiden 1935
Rijksverzekeringsbank 1901-1941. Haarlem 1941
Rijxman, A.S. A.C. Wertheim 1832-1897. Een bijdrage tot zijn levensgeschiedenis. Amsterdam 1961
Saalborn, A. Aanteekeningen over de jongste Russische letterkunde. In: De witte mier 2 (1912/3) 9 (15 januari 1913) p. 82/6
Saks, J. De pionieren van Bussum. In: De nieuwe tijd 7 (1902) p. 131/44
Schalken, Tom. Pornografie en strafrecht. Arnhem 1972
S[charten], C[arel]. Pathologieën. In: De gids 73 (1909), I, p. 211/2
Scharten-Antink, C. en M. Overzicht der Nederlandsche letteren IV. In: De Gids 68 (1904), III, p. 374/402
Schendel, Arthur van. Mast. In: idem. Verzameld werk 8. Amsterdam 1978 p. 369/72
Schmidt, Johan. Van kunst en parasitisme II. Pijpelijntjes door Jacob de Haan. In: Levensrecht 1907 p. 61/6
Schouten, H.J. Georges Eekhoud und die Homosexualität. In: Sexual-Probleme 1909 p. 208/9
Simons, W. J. Een nieuw Carthago. In: Amsterdams tijdschrift voor letterkunde 2 (1954) p. 117/23
Sivirsky, A. Het Bloemendaalse jaar van Frederik van Eeden. In: Mededelingen Frederik van Eeden-genootschap nr XXIX (1983) p. 43/5
Sivirsky, A.L.I. Giza Ritschl en Frederik van Eeden. In: Mededelingen Frederik van Eeden-genootschap nr XXVI (mei 1979) p. 1/17
Swart Abrahamsz, Th. Eduard Douwes Dekker (Multatuli). Eene ziektegeschiedenis. Amsterdam 1888
Sijens, Doeke. Josef Cohen, literator en bibliothecaris. Groningen 1987
Thys, Walter. De Kroniek van P.L. Tak. Amsterdam-Antwerpen 1956
Tielrooy, Johannes. Geschiedenis van 'Elsevier's maandschrift'. In: idem. Beschouwingen en fantasieën. Den Haag [1947] p. 150/72
Troelstra. P.J. Gedenkschriften. Tweede deel: Groei. Amsterdam 1928
Troelstra, Sjoukje. Noch einmal unsere Jugendliteratur. In: Die Neue Zeit 22 (1903/4), I, p. 326/34
Tijd van Herman Robbers, De. Bloemlezing uit Elsevier's Geïllustreerd Maandschrift 1905-1937.

Gekozen en ingeleid door Wim J. Simons. Amsterdam-Brussel 1968

Uyldert, Maurits. Dichterlijke strijdbaarheid. Uit het leven van Albert Verwey II. Amsterdam 1955

Uyldert, Maurits. Naar de voltooiing. Uit het leven van Albert Verwey III. Amsterdam 1959

Velde, C.A. van der. De A.N.D.B. Amsterdam 1925

Verkruisje, P.J. Over diplomatisch editeren van handschriften en het gebruik daarbij van diacritische tekens. In: *Spektator* 3 (1973/4) 5 (maart 1974) p. 325/46

Verslag van het tiende Congres der S.D.A.P., gehouden op 3, 4 en 5 April 1904 te Dordrecht. Amsterdam 1904

Verwey, Albert. Frederik van Eeden. Santpoort 1939

Verwey, Albert. Inleiding tot de nieuwe Nederlandsche dichtkunst (1880-1900). Amsterdam 1905

Verwey, Albert. J. de Koo herdacht. In: *De Amsterdammer* 16 mei 1909

Verwey, Mea. 1 uit 7. Amsterdam 1968

Vrankrijker, A.C.J.de. Onze anarchisten en utopisten rond 1900. Bussum 1972

Vries, S.Ph. de (Mzn). Joodse ritensymbolen. Derde druk. Amsterdam 1968

Walden in droom en daad. Walden-dagboek en notulen van Frederik van Eeden e.a. 1898-1903. Uitgave met inleiding en commentaar door J.S. de Ley en B. Luger. Amsterdam 1980

Waldorp-Van der Togt, J.A. In memoriam Carry van Bruggen. In: *Groot Nederland* 1933, I, p. 35/9

Waterman, I. Kort begrip der Bijbelsche geschiedenis, in vragen en antwoorden; ten dienste der Israëlitische jeugd. Derde, verbeterde druk. Amsterdam 1875

Wiedijk, C.H. De politieke leerschool van Koos Vorrink. In: *Het derde jaarboek voor het democratisch socialisme*, Amsterdam 1982 p. 103/32

Wiessing, H.P.L. Bewegend portret. Levensherinneringen. Amsterdam 1960

Wilde, I.de. 'Er is een heilig moeten, waartegen geen bezwaar is bestand'. De betekenis van Hélène Mercier voor de vrouwenbeweging. In: *Zesde jaarboek voor vrouwengeschiedenis*, Nijmegen 1985 p. 59/77

Winden-de Ley, Jos van. Van Eeden in sociale zaken. In: *Spektator* 8 (1979) p. 259/78

Wink, P.M. Moderne literatuur? In: *Levensrecht* 1 (1904) p. 379/83

Summary (1994)

Jacob Israel De Haan (1881-1924) is a controversial author from the Netherlands. Internationally known and debated are his actions in Palestine, where he resided from 1919 till his demise.

Up to now, little was known about De Haan. This study contains the publication of all his letters of the period 1899-1908, and offers much information in this regard. Included are letters to and from Lodewijk Van Deysel, Frederik Van Eeden, Georges Eekhoud, Frank Van Der Goes, J. De Koo, Herman Robbers, Arnold Saalborn, Albert Verwey, and Henri Wiessing. Of these correspondents, Frederik Van Eeden and Georges Eekhoud are of international renown.

The main text of this publication features letters by De Haan and, much less numerous, letters to De Haan of the time period between 1899 and 1908. In 1899, De Haan was studying at a teacher training college in Haarlem. In 1908, his second and last long novel, *Pathologieën*, appeared.

Included is all that is normally considered a letter, as well as postcards and writing on picture cards. Not included are clippings, poems, or other items De Haan enclosed in some of the letters. Excluded also is the *Open brief aan P.L. Tak* ("Open letter to Mr. P.L. Tak") even though De Haan enclosed it in a letter to Georges Eekhoud later.

The material is presented in chronological order and provided with commentary.

The appendix to this publication features the later parts of some of the letter exchanges mentioned above inasmuch as these extend beyond 1908. This material is ordered by correspondent.

The original punctuation was retained, even where this may puzzle the reader. Errors in the original correspondence were not corrected. Where some editing could not be avoided, this is clearly indicated.

The general reader who has some interest in De Haan and his work was kept in mind while formulating the commentary. Commentary regarding De Haan and his immediate surroundings is added in the form of a running text as much as possible. Other comments and items of information are included in notes at the end of every chapter.

This publication provides a deeper understanding of the life and writing of Jacob Israel De Haan. In addition, it sheds additional light on this particular period in the cultural history of the Netherlands.